

Rutin för hantering av hot, våld och kränkningar i röstningslokaler och vallokaler

I detta dokument finner du en rutin kring hur ni i röstnings- och vallokaler hanterar hotfulla och kränkande situationer. Läs igenom detta innan valarbetets start och se till att er grupp har diskuterat och känner er trygga med innehållet.

Kom ihåg att vi är varandras arbetsmiljö! Om någon av dina kollegor under förtidsröstningen eller valdagen blir utsatt för någon form av kränkning ska ni stötta varandra. Ni bör också kontakta valnämndens kansli som kan bistå med stöd.

Hot och våld

Hot och våld är ovanligt i våra lokaler, men om det händer något som upplevs som hotfullt eller med hot om våld ska ni alltid börja med att ringa till polisen. Det är alltid bättre att ringa 112 än att invänta en potentiell eskalering. Säkerställ sedan ordningen i vallokalen och avbryt röstmottagningen om det behövs. Detta gör ni enligt de rutiner som finns kring avbrytande av röstmottagning.

Ring därefter valnämnden och informera om händelsen på nedanstående nummer. Ni ska även notera i protokollet vad som hänt, vilken tid och eventuella signalement. Skriv även en incidentrapport som lämnas till valnämnden.

1. Ring 112
2. Avbryt röstmottagningen om det krävs, säkra valurnan och röstlängden
3. Anteckna händelsen i protokollet
4. Skriv en incidentrapport
5. Kontakta valkansliets personal

Ordning i vallokalen

I vallagen står det att röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället, och att alla röstberättigade ska få rösta på ett rättssäkert och korrekt sätt. Personer som befinner sig i vallokalen ska följa de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Skapar en person allmän oordning i en vallokal är det röstmottagarnas ansvar att se till att ordningen återställs. Nytt för 2022 är att vallagen tydliggör röstmottagarens ansvar genom att skriva ”[d]en som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas” (2021:1328, §4). Detta innebär att röstmottagarna har möjlighet att uppmana väljare att lämna lokalen.

1. Försök att lugna ner situationen genom att tala med personen
2. Om personen/personerna inte visar tecken på att lämna platsen eller är mottaglig för samtal, tydliggör att ni har rätt att be personen lämna platsen
3. Be personen lämna platsen och/eller stoppa röstmottagningen
4. Skriv en incidentrapport
5. Kontakta valkansliets personal

I de fall det krävs, om det blir hotfullt eller om personen fortsätter att skapa oordning, ska polis kontaktas. Flera förtidsröstningslokaler har lokala väktare, och ett mobilt väktarteam ronddar under valdagen.

Ordförande/teamledare har det yttersta ansvaret för ordningen i lokalen. Delar flera valdistrikt på en lokal t.ex. en matsal eller sporthall ska ordförandena komma överens om vem som har huvudansvaret i fall något händer.

Rasism och annan kränkande behandling

Malmö stad tar avstånd från all form av rasism och diskriminerande behandling.

Röstmottagare representerar valnämnden, och röstmottagarnas uppgift är att låta alla röstberättigade rösta på ett rättssäkert och korrekt sätt i enlighet med vallagen. Er uppgift är i första hand att se till att alla som vill ska få rösta. Detta betyder inte att en röstmottagare får utsättas för rasism eller annan form av diskriminering.

Skulle en röstmottagare bli utsatt för rasistisk behandling eller annan form av kränkning tar röstmottagaren ändå emot rösten, och går sedan vidare med situationen enligt rutin. En väljare kan däremot inte välja vilken röstmottagare som tar emot dennes röst. Denna situation har förekommit, och valnämnden vill understryka att alla våra röstmottagare har förordats på grund av deras kompetens och lämplighet, varför det inte finns någon anledning för väljaren att välja bort en röstmottagare med hänvisning till ras/etnicitet/religiöst uttryck/ålder eller dylikt. Om detta inträffar ska ordförande/teamledare i första hand stötta röstmottagare och försöka lugna ner situationen.

1. Påtala likvärdigheten i röstmottagarnas utbildning
2. Klargör att samtliga i teamet delar uppfattningen om allas lämplighet
3. Om situationen eskalerar, påtala att möjligheten att rösta på annan plats och vid annan tid finns (under förtidsröstningen finns andra röstningslokaler, i väljarens vallokal på valdagen finns även röstningslokaler öppna)
4. Om väljaren är påstridig, kontakta väktare och valkansli
5. Be personen lämna platsen och/eller stoppa röstmottagningen.
6. Skriv en incidentrapport
7. Kontakta valkansliets personal

Ordförande leder arbetet och utser vilken röstmottagare som tar emot rösterna. Om en röstmottagare p.g.a. kränkning från väljarens sida känner obehag och själv väljer att lämna sin plats kan ordförande bestämma att en annan röstmottagare tar emot rösten. Däremot ska en röstmottagare aldrig känna sig tvungen att lämna sin position med anledning av påtryckningar från väljare.

Valnämnden uppmanar att den som är utsatt för kränkning bör göra en polisanmälan om hen anser sig vara utsatt för brott. Som arbetsgivare kan Malmö stad stötta och vara till hjälp i denna process. Det är viktigt att det förs en dialog mellan valnämndens kansli och den anställde som

Malmö stad
Stadskontoret

känner sig utsatt kring en eventuell polisanmälan. Även om man som röstmottagare inte vill göra en polisanmälan är det viktigt att det görs en anteckning i incidentrapporten så att valnämnden får kännedom om händelsen.